

FOLK OG LAND

 Sigurd Haugan
 Melum

NR. 20 — 11. ARGANG

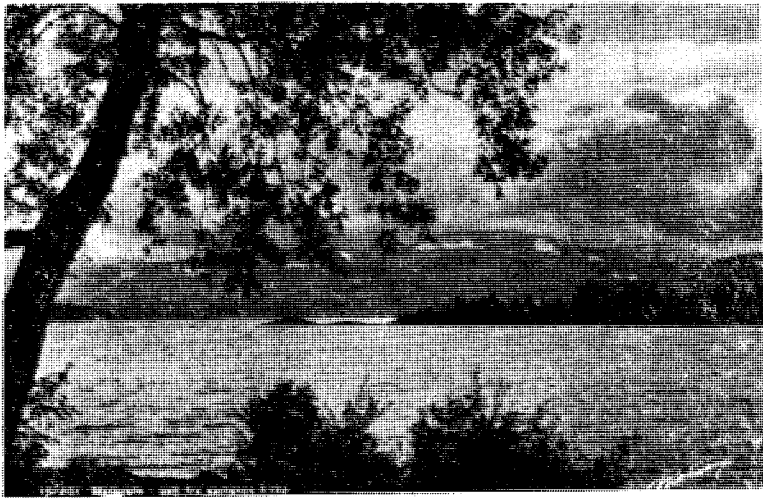
LØRDAG 4. AUGUST 1962

LØSSALG 75 ØR

Alexander Lange:

SANNHETEN OM MAJAVATN

I. Det særlig lumske mord på småbruker Rødvik Nilsen, hvis enke - Lina Nilsen staten glemte

MAJAVATN

Dette foregår den 3. august 1943 på Rødvik Nilsens småbruk ved Majavatn i Nordland fylke. Dette dengang lykkelige hjem lå og ligger under de beskyttende vinger av Vefsn prestegjeld, Brønnøy sorenskriveri, Brønnøysund, og Helgeland politikammer, Mosjøen, i retts- og velferdsstaten Norge.

Rødvik Nilsen var kommet hjem fra arbeidet for å spise middag og oppholdt seg med sin hustru fru Lina Nilsen og barn på det forholdsvis store kjøkken. Rødvik Nilsen var en stillferdig og hjelpsom mann mot sine naboer. Han gjorde ikke i hele sitt liv en katt fortred. Før det for normale mennesker ufattelige skjjer, er netop distriktslægens kontordag ved Majavatn avsluttet. De mange pasienter og assistentlæge Mikkelsen har forlatt Rødvik Nilsens hus som var kontor for strøket. Det er kommet en post-

pakke til Rødvik Nilsen. Den er avsendt fra Trondheim og påskrevet med grønt blekk. Man står ved bordet og skal åpne den, lengre borte ved ovnen står fru og to døtre. Et halvt års barn var nettop trillet ut på gårdsplassen.

Plutselig eksploderer pakken, idet Rødvik Nilsen åpner den. Systemet, og en lignende helvedesmaskin som var britisk, vil bli oppbevart på den permanente hjemmefrontutstilling som nu skal opprettes som minne om «lovlig» kriminalitet på Akershus Slott for offentlige midler. Rødvik Nilsens armer blir revet av, han blir gjennomhullet forøvrig og momentant drept. Mor og barn får splinter, men greier seg. Eksplosjonen var voldsom. Den må sees som en moderne berikelse av det politiske liv i Norge, og da den ikke er blitt påtalt av riksadvokatene Arntzen og Aulie

kan den antas nårsomhelst pånytt å komme til anvendelse i rettsstaten! Man må huske på at dette særlig lumske mord var det ikke småfolk som stod bak, men myndighetspersoner: den nye «SS-adel» i Norge med notabene RIKTIG fortegn..... Det må legges til at dette mord fra SOE's og dets norske agents side var et fullstendig bomskudd. Det var ganske andre idag velanskrevne folk som stod bak det tyske sikkerhetspolitets opprulling av den britiske våpensmugling på Helgelandskysten i 1942.

Majavatnaffæren som er et ennu verkende sår etter den britiske illegalitet i det okkuperte Norge, er ikke korrekt beskrevet — naturligvis — i den nye utgave av Lingeboen og «Vi Menn»s gjengivelse av samme. Den inneholder bare visse selvforsvar for kriminelle og landsskadelige ugjerninger (kanskje utført i idealistisk god tro av de små) og er dulmende, rettsfiendtlig lystlesning for almuen, verre enn KRIMINALJOURNALENS.

Daværende sogneprest i Vefsn, Lars Midbøe holdt ved Grane kirke en gripende og minneverdig tale over Rødvik Nilsens grav. Denne tale tør jeg anta at sognepresten fikk svi for.

ENKEN EFTER DEN MYRDEDE — FRU LINA NILSEN, MAJAVATN p.o. LEVER GLEMT AV VELFERDSSTATEN I KUMMERLIGE KÅR.

Jeg gjengir fra to brev fra Rødvik Nilsens enke Lina Nilsen, postadresse Majavatn for de lesere som vil hjelpe. Hun lever i en eienom til nedfalls — glemt av det sosiale sekretærvelde, uten eksistensmidler i vanlig mening. Hva hadde Bjørnstjerne Bjørnson sagt til en slik råskap, midt i et samfunn som gråter daglig over negrene i Kongo?

Lina Nilsen skriver bl. a. 26. juni 1962: «— som dere vet har jeg ikke hatt det godt etter krigen, jeg har ingen inntekter, det er tungt mange ganger ikke å ha noen penger. De andre som har mistet sine forsør-

(Forts. side 7)

DEMOCRACIA

AÑO XVII \$ 5.— Bs. As., Viernes 29 de Junio de 1962 16 años N° 5829

BUENOS-AIRES BREV:

Argentinas demokratiske diktatorer griper til provokasjoner

ANTISEMITISKE OVERGREP ARRANGERES FOR Å BORTLEDE OPPMERKSOMHETEN FRA DE KATASTROFALE TILSTANDER.

Den nydemokratiske presse i den vestlige verden har bragt rystende skildringer av antisemittiske utskielser i Argentina. Jødiske studenter er blitt misshandlet og har fått brent inn hakekors både her og der. Hvorledes det virkelig henger sammen med disse hendelser i det meget demokratiske og lovpriste Argentina, hvor en militærkikk har oppløst nasjonalforsamlingen fordi den var missfornøyet med det valgresultat som gav uttrykk for peronismens styrke, forteller etterfølgende brev til FOLK OG LAND fra Buenos Aires:

Jeg tar neppe feil i at de antisemittiske provokasjoner i Argentina har vært behørig utnyttet av hetspressen. Det kan da kanskje være på sin plass å fortelle at den store argentinske avis DEMOCRACIA i et stort oppslag på første side hevder at attentatene på jødeungdommene er satt iverk av regjeringsreaksjonen for å hisse opp folkestemningen og skape en rasemessig og religiøs splittelse, som kan lede oppmerksomheten bort fra de stadig mere knugende sosiale og politiske tilstander. DEMOCRACIA hevder at folket ikke lar seg forvirre av disse manøvrer og er ellers til og med ufin nok til å minne om andre tilfeller av vold og tortur under det nåværende diktatur: mordet på den 20-årige Tacuara-studenten Melena under en minnehøytidelighet som Tacuara og peronistene holdt over de som ble henrettet under revolusjonen i 1956, bombeattentatet mot DEMOCRACIA og torturen av en peronistisk leder med døden tilfølge.

Også den engelsksprogede BUENOS AIRES HERALD, som er en varm forsvarer av det demokrati som har spillet så ynkelig fallitt i Argentina hevder at de tilfeller av overfall på jødeungdom med innbrenning av hakekors som det ble gjort så stort nummer av, bare var svindel og provokasjoner. En mannlig og en kvinnelig jødisk student hevdet å være blitt overfalt på denne måte, men ifølge B.A. Herald hevder politisjef Green etter å ha innhentet sakkyndige uttalelser

(Forts. side 6.)

SWASTIKA SLASHING..?

- I WAS ATTACKED, claims student
 - THE WOUND WAS SELF-INFLICTED
- says Police Chief Green

“IT WAS MADE WITH SUCH SYMETRICAL CARE IT COULDN'T HAVE BEEN DONE BY ATTACKERS”
 FEDERAL Police Chief Captain Hector Enrique Green last night denounced latest of the “Swastika slashings” as a self-inflicted wound.
 Captain Green told newsmen that 18-year-old Ricardo Heraldo d Alessan-

Den argentinske presse forteller noe annet om de «antisemittiske utskielser» enn den nordiske.

Familien Rødvik Nilsen med tre av barna

OLAF HOLM:

LOV OG RETT

Es erbt sich Recht und Gesetz wie eine ewige Krankheit hin. Weh Dir dass du ein Enkel bist. GOETHE.

(Lov og rett arves nedover som en evig sykdom. Ve Deg at Du er et lite barn).

Vel kjent fra sagaen er lov-sigemannen —

I.

Hvorfor sier man lov og rett? Fordi de ikke alltid stemmer overens. Hva de burde gjøre. Hvorav kommer det?

Noen linjer om hvorledes lov og rett blir til kan kanskje være av interesse.

Retten oppstår på det vis, at menneskene avgjør uoverensstemmelser seg imellom ut fra sin iboende rettsfølelse. Dermed oppstår en sedvane. Nu hender det iblant at man ikke blir enige og den ene part går til domstolene for å få saken avgjort. Dommeren undersøker da, hva som er skikk og bruk i slike tilfeller, m.a.o. sedvane, og avgjør saken etter det. Dermed er sedvanen blitt sedvanerett.

En vakker dag blir de sedvanerettslige regler samlet som skreven lov, codifisert, av den lovgivende myndighet.

Det er ikke ufarlig, for dermed stopper det opp overfor livet selv, som alltid er i utvikling.

Opprinnelig har samfundene ikke hatt skrevne lover. I vårt land og på Island innrettet man seg i gammel tid med en lovsigemann til enhver tid, en mann som var født jurist. Vel kjent fra sagaen er således Njål fra Bergtorskval. Professor Skeie var en slik begavelse.

På riksforsamlingen på Eidsvold ble det vedtatt, at der snarest mulig skulle utarbeides en norsk lovbok. Det er ikke blitt noe av det og det ansees heldig.

II.

Dette med å gi skrevne lover for alt mellom himmel og jord er fristende for den eller de, som har den poli-

tiske makt i et land, enten det nu er en diktator eller et politisk flertall i en lovgivende forsamling. Grunnlovens åndelige far, Montesquieu, betegner det siste som det verste av alle diktaturer, fordi ansvaret pulveriseres. Dette med å forsøke ad lovgivningens vei å skyve utviklingen i en bestemt, tenkt retning kalles «konstruktiv politikk». Den vil alltid før eller senere strande på livets egne lover, som det ikke er gitt noen å endre.

Det hender også at makt-haveren eller makthaverne gjennom dertil skikkede dommere lar domstolene besørge sin «konstruktive politikk». Det er en alminnelig oppfatning hos den «alminnelige mann» idag, at «det nytter ikke å prosedere mot staten». Der reiser seg i mange leirer røster, som tilkjennegir, at nu får det være nok, man får komme tilbake til rettsstaten.

III.

For en tid siden kom vi over en lovproposisjon, et forslag til en «konstruktiv» lov, ledsaget av straffebestemmelser for overtredelse. Disse var rett og slett uhyrlige. Men det mest interessante ved saken var, at lovkonsipenten åpenbart var klar over at loven var i strid med den alminnelige rettsfølelse, for premissene gikk ut på at uten slike «idiotiske» straffebestemmelser måtte man regne med at loven slett ikke ville bli respektert. (Man minnes H.R. justitarius Emil Stangs advarsel i sine avskjedsord ved fratredelse fra H.R.)

IV.

I det håp å få en ende på dette alminnelige uvesen verden over er det altså opprettet en menneskerettighetsdomstol. Vår regjering

Slik har det gått med rettsstaten Norge gjennom tidene: Lovsigemannen er erstattet med en Terte Wold.

«Chicago-demokrati»?

Den helt sykelige interesse «regjeringsmedlemmet» Løberg legger for dagen når det gjelder NS-folk, får en til å tenke på Maffiaen, eller Al Caponebandens metoder. De drev også en slags «Privat krig» — samt gav blanke effen i domstolsavgjørelser o. l. En må uvilkarlig spørre seg selv (slik som Løberg gjør for galleriet i Stortinget) om vi finner oss i «rettsstaten» Norge, eller i Løbergs Franco-demokrati?

Ja, for hva skal en protestere for når det gjelder politiske forfølgelser i Spania, Ungarn, Øst-Berlin o.s.v. — når helt private personer gjennom årrekker (22 år) systematisk forfølger sine politiske motstandere? Syd-Afrikas rasediskrimineringsbekymringer i Stortinget, med ditto for «muren» i Berlin lyder som når en viss mann synger salmer. Prek ikke om Telavåg! Prek heller om 95 000 NS-folk, som for Deres skyld fremdeles er skyteskive den dag i dag.

JOHAN T. DAHL.

har hatt visse betenkeligheter ved å tiltre denne, uaktet den for sikkerhets skyld har sikret seg to cheruber av egen støpning ved porten til dette rettsparadis, den ene endog av det slaget som henter sine juridiske inspirasjoner i Moskva.

Den forklaring som er gitt på nølingen med å tiltre domstolen, eller rettere bortforklaringen, tror intet vetugt menneske på.

Det er ikke det minste forunderlig, at man nødig vil ha f.eks. dødsdommen over Haaland belyst ved en nøytral domstol. Den ble satt i scene til presedens for alle påtenkte og gjennomførte justismord. Dommen er som kjent forlenget underkjent av folkets alminnelige rettsfølelse, som man lettsindigen ut fra slett samvittighet har påberopt seg.

Bigamiloven, hvis eksistens mangel jøssing (som de engang kalte seg) i sitt mangelfulle kjennskap til kjensgjerningene nekter å tro på, kunne også bli ubehagelig. Det kunne forresten være artig nok om en av de svekne koner hadde bragt sin sak frem for retten. Inhabilitetsspørsmålet i Høyesterett ville utvilsomt bli ganske penibelt.

V.

Efterhvert som «fullmakten» i dens forskjellige utgaver ble tatt av vinden, baserte man seg en tid på nødrett, men da nød i juridisk henseende ikke forelå på Elverum og det åpenbart

«Statistik från Sveriges största tidning»

Når det gjelder artikkelen i FOLK OG LANDS nummer for 9. juli 1962 med oven angitte tittel, så er saken ganske klar. Det svenske blads artikkel er meget fri bearbeidelse av en artikkel i «Der Spiegel» nr. 28. Jeg vedlegger et utklipp av artikkelen, som vel må regnes som halvoffisiell da «Spiegel» har førsteklasses forbindelser til Bonn og amerikanerne.

Tricket er at her gjengis ikke antallet på de frivillige,

ikke er opportunt å vedkjene seg en nødssituasjon i Høyesterett i Haalandsaken, hvor der faktisk var nød til stede for å finne et grunnlag for den bestilte dødsdom (jfr. førstevoterendes votum), så har man foretatt ennu et hopp over på en tredje mulighet for å få det hele til å ta seg lovlig ut, nemlig krigstilstand etter kapitulasjonen i 1940.

Når man leser denne prosedyre — mer er det ikke — som man skal sitte og forstå, som Hamsun sier om diverse flinkheter, så melder uvilkarlig salig Peers hjertesukk i en tilsvarende situasjon seg: «I sandhed en yderst begavet mand, nesten alt hvad han siger gaar over ens forstand».

I erkjennelse herav har man nu tilslutt foretatt et fjerde hopp. Nu heter det at et rettsoppgjør krever lovovertrædelser. Det er det, som gjør det rettfærdig!!

Det betyr rett og slett kapitulasjon. Den «beryttede svenskeutredning» har fått rett i sin dom over det hele.

Men så var det konsekvensene da — i en rettsstat.

OLAF HOLM.

En som kan påta seg

lønnet snekkerarb., maling, støp. m. v., skal få gratis hus, gratis forpaktning for egen drift event. hønseri, grisavl e. gåsavl m.v. Troende mann e. fam. ønskelig. Ikke påkrevet. Intr. må gi fyldig opplysning om alder, utd. m.v. samt vedl. attester.

Bm. «Eldre på Vestløy».

VÄRLDSKULTURER

«Födas — blomstra — dö?» (294 sid.)

Av ELOF ERIKSSON.

Leveras mot insändande av Kr. 20:— i svensk valuta till

NATIONENS FÖRLAG
Fack, Stockholm 10.

Daß sich nicht gerade zahlreiche Europäer unter diesen Bedingungen bereit finden, für Deutschlands Hitler zu streiten, beweisen die Zahlen, die SS-Berger den Generalen im Luftfahrtministerium beibrachte. Am 31. Januar 1944 dienten:

- ▷ 18 473 Niederländer,
- ▷ 5033 Flamen,
- ▷ 5006 Dänen,
- ▷ 3878 Norweger,
- ▷ 534 Schweizer und
- ▷ 101 Schweden.

men på de frivillige i Waffen-SS som tjenestegjorde 31. januar 1944. Disse tall ble oppgitt av General der Waffen-SS Gottlob Berger som oppgave over dem som var i kamp 31. januar 1944. Hver eneste norsk NS-mann vet at Viken bataljon ble oppløst sommeren 1943. De som tilhørte denne avdeling ialt ca. 1200 legionærer er ikke tatt med. Heller ikke alle kamerater som kjempet direkte i Waffen-SS og som etter 2-3 års tjeneste kom hjem, og det var også langt over 1000 mann. Heller ikke de som falt før den oppgitte datum. Videre mangler de som meldte seg som frivillige i 1944-45.

Hermed skulle denne svindele være oppklart.

Ivar Hjort Svendsen.

RETTELSE.

I Majavatnartikkelen på 1. side står Brønnøy sorenskriveri, skal være Alstahaug sorenskriveri.

Bakeri til leie.

Flink baker og forretningsmann kan få leie, eventuelt kjøpe bakeri, som har vært i drift ca. 40 år. Bakeriet som i sin tid var en av de største og solideste bakeribedrifter på landsbygdene er nå nedlagt, grunnet mangel på driftsmidler, som gikk tapt i årene 1945/49. Ellers er det eierens fremskredne alder som spiller inn.

Eventuelle søkere kan skrive til dette blads ekspedisjon under mrk. «Gode fremtidsmuligheter».

GOD OG BILLIG DESSERT!

Puffa kveite og ris i lufttett emballasje à 5 kg. — henholdsvis kr. 15,— og 22,50 pr. sekk.

HUSK: Alltid frisk og god til siste korn!

Fraktfritt fram til dei vanlege rutbåteekspedisjoner i Bergen, men kjøpar må sjølv greida med den frakti som kjem på frå Bergen.

Forskottsbetaling. — Postgiro 770 28.

Littlebergen Havremølle,
Littlebergen.

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 43 33

Tannlege
MARTIN KJELDAAS
Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE**Forherligelse av barbariet.**

Det er gruffullt å måtte være vitne til at Norge fra å være en av forkjemperne for internasjonal lov og rett nå åpent og uten at en sjel protesterer marsjerer i spissen for det gjenopprettede barbaris uhyggelige makter. For det er gjerningene og ikke de smukke ord som teller — også når det gjelder det norske demokrati.

Det er meldingen om at nå skal de norske brudd på folkerett og krigslover fra okkupasjonstiden offisielt forherliges ved opprettelsen av et «hjemmefrontmuseum» på Akershus som foranlediger disse betraktninger, som i sannhet har mere enn rent teoretisk interesse på bakgrunn av den situasjon norsk utenrikspolitikk av idag påny kan komme til å føre landet opp i.

Det var reaksjonen mot tredveårskrigen barbari som etterhvert i siste halvdel av det syttende århundre fikk de ledende europeiske stater til stilltiende å anerkjenne den uskrevne lov at det også i krig skulle gjelde visse menneskelighetens lover. Skritt for skritt ble der skapt en sedvanerett for sivilisert krigføring. Dens viktigste grunnsetning, som alle enkeltlover hvilte på, var, slik den britiske jurist F. J. P. Veale treffende beskriver det og som visselig ingen av dagen barbariforsvarere kan benekte, at krigføringen ubetinget måtte innskrenke seg til kamp mellom de vepnede stridskrefter, og at sivilbefolkningen overhodet ikke måtte trekkes inn i den strategiske planlegging. Soldatens oppgave skulle utelukkende være å slå motstandernes soldater, mens den fiendtlig sivilbefolkning såfremt den selv ikke blandet seg inn i kampen ikke måtte bringes i fare og såvidt mulig ikke engang påføres ubehageligheter.

Mere enn to århundrer gjaldt denne grunnregel for sivilisert krigføring i Europa, bortsett fra ganske få tilbakefall som da også ble fordømt av alle. Denne siviliserte form for krigføring ble så sent som opp i vår egen tid underbygget med to viktige internasjonale overenskomster, undertegnet av alle siviliserte europeiske stater, deriblant også Norge: Haager landkrigsordningen av 18. oktober 1907 og Genferkonvensjonen om forbedring av skjebnen for de sårede og syke i de regulære tropper.

Vi har tidligere her i avisen pekt på landkrigsordningens bestemmelser om uniformering, om å bære sine våpen åpent og lignende bestemmelser, som jo i første rekke tok sikte på å beskytte både de enkelte soldater og sivilbefolkningen mot barbari og å etablere også en krigens lov og rett.

Det keiserlige Russland var med på utarbeidelsen av landkrigsordningen, men ikke desto mindre nektet de nye sovjet herrer å godkjenne konvensjonen. Det var ikke rent tilfeldig heller at Sovjet på denne måte med kaldt blod prisgav sivilbefolkningen til barbariet igjen. Det handlet i smukk overensstemmelse med både Karl Marx og Lenin og med suveræn forakt for menneskeliv og menneskelige lidelser.

For «partisan- eller hjemmefrontkrig» med mord og drap i det skjulte av sivilkledte agenter, var satt i system av ingen ringere enn bl. a. Marx, Lenin, Mao og Stalin. For å holde oss til Karl Marx, som beskjefteget seg livlig også med krigsvesen, så hevdet han at en nasjon som «kjempet for sin frihet» ikke behøvet å holde seg til reglene for krigføring, og sammen med de andre store røde lys anbefalte han partisan- eller hjemmefrontkamp som det eneste middel for en liten nasjon til å kunne hevde seg

Farlig, farlig . . .**NS-møte i Molde**Molde, 13.
(Adresseavisens kontor).

50 tidligere nazister har i den største hemmelighet holdt et møte i Molde, og det er ikke kjent hva formålet med møtet har vært. Etter hva som blir opplyst deltok det NS-folk både fra Romsdal og det øvrige land i møtet, men det har vært omgitt med en slik hemmelighetsfullhet at møtet endog er ukjent for flere tidligere NS-folk i Molde, som ellers deltar i NS-organisasjoner. Så vidt Adresseavisen har fått opplyst er det ikke Forbundet for Sosial Oppreising som står bak møtet.

NS har hatt landsmøte i Molde

Sunnmørspostens Molde-kontor:

Ca. 50 tidligere medlemmer i NS fra Møre og Romsdal og landet ellers, har vært samlet til møte i Molde, kan Romsdal Budstikke fortelle. Hva som ble drøftet på møtet, er det ingen som kan gi opplysning om, men politiet sier at partiet ikke er forbudt, og at man har lov til å stå i Nasjonal Samling så vel som i et annet politisk parti.

Forbundets møte i Molde har nok skapt bølger i den lokale presse. Her er et par klipp som beretter om dette møte som ble holdt «i den største hemmelighet». Etpar av bladene har til og med henvendt seg til øvrigheten, som imidlertid skuffer de nidkjære med at «partiet ikke er forbudt, og at man har lov til å stå i Nasjonal Samling så vel som i et annet politisk parti».

mot en sterk motstand.

Alle de redsler vi har hørt om og lest om fra verdenskrigen kamper på østfronten skyldes denne røde innstilling til de krigens lover menneskeligheten hadde arbeidet seg frem til de siste århundrer. For void avler vold, og det er sivilbefolkningen som må betale, enten den består av jøder i Polen eller nordmenn i Norge. Den som åpner buret for barbariet igjen, må også betale prisen i blod og i tårer, som i tredveårskrigen.

Det er det churchilske Englands uavtvettelige skam at det ikke bare så gjennom fingrene med den røde fornektelse av krigens lov og rett, men at det kynisk og skamløst selv tok disse bolsjevikiske metoder ibruk og organiserte slike lovløse partisan- eller hjemmefrontbevegelser rundt omkring i de tyskoppkjerte land, deriblant Norge. Og England dynget skam på skjensel ved ikke bare på denne måte å utlevere sivilbefolkningen til svunne tiders barbari, men også direkte å basere sin krigføring på krig først og fremst mot den tyske sivilbefolkning gjennom luftterror og utsultning slik Sir Charles Snow så fryktelig beskriver de britiske Linde-

har sitt landsmøte i Lærerrinnelagets Hus, Peder Claussonsgate 4, Oslo lørdag 25.

august kl. 11. Adgang for alle som har betalt medlemskontingent for 1962.

Da viktige saker m.h.t. forbundets fremtid skal behandles ber en om godt fremmøte.

I forbindelse med møtet blir det en enkel felles-spisning.

Styret innkalles til å møte fredag 24. august kl. 11 fm. på Forbundskontoret.

ARBEIDSUTVALGET.

Forskjellig vurdering.

8. februar 1951 kunne man lese i Buskerud Blad:

«Den finske minister i Oslo har dekorert Sverre NORDBY Kleive i Sande med krigsmedalje med ekeløv og dcbbelt sverd for deltagelse i krigen 1939/40. — Diplomet som medfulgte er undertegnet av feltmarskalk Mannerheim og lyder: «I mitt fosterlands navn og som overbejålshavare for Finnlands försvarsmakt tackar jag Eder FRIVILLIGE SVERRE NORDBY för den hjälp givit Finland under kriget 1939/40 och forlänar Eder krigets minnesmedalj med svärd och spänna».

Sverre Nordby ble under det norske «rettsoppgjøret» dømt til 15 måneders fengsel som frontkjemper!

Minister Whist død.

Direktør Alf L. Whist avgikk ved døden i forrige måned og dermed er atter en av de ministre fra okkupasjonstiden som ikke endte sitt liv foran eksekusjonspelotongen borte. Whist gjorde en stor innsats til fordel for det norske folk som forsyningsminister og også på andre områder av det økonomiske liv i de vanskelige år da det stod om å være eller ikke være for folket. Han var en usedvanlig dyktig og smidig forhandler, som fikk tingene til å gli og som også kunne oppnå de store ting hos den tyske okkupasjonsmakt til fordel for sitt fedreland. Selv minnes vi også Whist som en god venn av vårt blad og en trofast og elskverdigg kampfelle.

mannsmetoder i sin bok.

Og det norske nydemokrati av idag skjuler ikke sitt ansikt i skam over de lovløse gjerninger i barbariets tjeneste fra okkupasjonstiden. Det underskriver med den ene hånd nye avtaler om krigens lover og beskyttelse av sivilbefolkningen, mens det med den annen peker stolt på sitt eget bidrag til barbariets gjenoppvekkelse, slik det nå skal samles og oppbevares og forherliges i hjemmefrontmuseets utstilling av mord og drap og brudd på krigens lov og rett.

Den overfalte ble suspendert!

Det britiske NATIONAL SOCIALIST MOVEMENT arrangerte for en tid siden et møte på Trafalgar Square som endte med et jødisk arrangert overfall på møtedeltagerne. Bevegelsens leder matematikk læreren Colin Jordan sa i sin tale bl.a. at Hitler hadde rett og at England burde ha kjempet mot den jødiske verdensmakt istedenfor mot Tyskland. Etpar av de verste slagsbrødre ble arrestert av politiet og fikk en liten mulkt for ordensforstyrrelse. Da gikk det verre med den overfalte, som ble suspendert fra sin lærerstilling! Noe større meningsfrihet er det altså like lite i England som i de andre vestlige nydemokratier som så smukt hevder alles rett til å tenke og fritt gi uttrykk for sine meninger.

FORBUNDETS**møte i Drammen**

Under ledelse av fylkestiltsmann for Buskerud, O. K. Opsahl, har Forbundet avholdt vellykket møte i Drammen.

Alexander Lange redegjorde for saker i tiden som Forbundet og avisen arbeider med. Det innkom kr. 925,—.

80 år.

En god venn av Folk og Land, en original og globe-trotter i Moss — Marinus Johnsen — feiret forleden under stort fremmøte sin 80-årsdag på Refsnes Gods, Jeløen.

Daglig friske blomster

SYNNØVELIE

Blomsterforretning

Kranser til alle priser

Frognerveien 30, Oslo

Tlf. 44 22 30

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsv. 5, Ø. Ullern

Telefon 55 61 29 - Oslo

Bergs Assuransesbyrå

ALT I FORSIKRING

Arbiens gt. 1 — Tlf. 44 49 94

Hans Egede-Nissen:

Pastorale erindringer

Fra Geirangerfjord

V.

Det var med store forventninger jeg kom til Synnlyven — en bygd som jeg kjente godt til da min bestefars bror Ole Barman hadde vært den første prest i kallet. Det hadde før vært anneks til Norddalen til 1860. Men bestefar og presten fikk kjøpt et stykke jord på Hellesylt og en gammel lån (dialektord for hus kfr. eng. lane) fra Nordfjord, som ble satt opp igjen på Brauten som stedet heter. Denne lån var nærmest en ruin da jeg kom dit i 1913.

Sommeren er en herlig tid i Vestlandsfjordene. Det er jo ikke uten grunn at de er hjemsoekt av allverdens turister tilands og tilvanns. Flytende hoteller krysser i fjordene daglig. En opplever sannheten av det John

Paulsen synger, da han lå dødssyk i 90-årene:

Når fjordene blåner som markens fiol,
og treene glitrer i spillende sol,
når liljekonvallen ved foten av hegg
står duftende skjønn langs med klippenes vegg,
mens elven bak orkrattet danser seg vild,
og trosten i granlien synger dertil, —
da røres mitt bryst, da blot hviske jeg kan:
«Gud signe deg Norge, mit deilige land»

Og like betagende har Ivar Aasen kvedet det:

Og når liderne grønkar som hagar,
når det lavar av blommar på strå
og når næter er ljose som dagar,

kann han ingen stad vænare sjå.

Her strøymr det på so ein knapt kan anda, som en av Norges største lyrikere Olav Aasmundson Vinje engang sa det ved sitt møte med Rondane og som han skildrer i Ferdaminni. — —

Men dørstokken ligger desverre alltid på tvers og som Kingo sier i en salme:

Alle har sitt,
stort eller lidt,
Himlen alene for sorgen er kvitt. —

Spanskesyken — la Grippe — herjet i Norge og rammet Synnlyven hårdt. Selv fikk jeg den underveis til Geiranger oppe på Grotliden fjellstugu og kom meg neppe hjem til prestegården. Jeg var ikke frisk hele første halvåret jeg satt i Synnlyven og har i ettertidene merket følgene av den. Men verre ble Synnlyven tatt av den moderne Svartedauen. Folk døde som flør og det var dager da jeg jordfestet 5 eller 6 lik, og det ble sagt at likene var svarte.

Allerede under krigen 1914-18 som vestmaktene entente påførte Tyskland for å gjøre banen klar — mente jeg å ha tydet tidens tegn og avskrev kulturoptimismen og all slags utenpåklint «humanisme» som den kamuflasje den var. Jeg leste tidlig BRAND hvor pessimisten Ibsen sier:

Human - ja dette slappe ord er feltrop for den hele jord. I puslingsjeler gjør tilsist av mennesket en humanist.

Så lærte jeg altså livets lekse, at alle er redde for det som er det eneste sikre på kloden — dødens realitet — at slekt følger slekt og at slektene skifter som løv i lund i jordens frodige hage. Og det ble lite tid til å beundre natursceneriet omkring denne tragedie. Jeg syntes å høre gråten fra alle hus i bygden. Alle var slagne med frykt. Jeg husker at en kjent lægmann, som hørte til det KIRKEFIENDTLIGE Kinamisjonsforbundet, hvor forøvrig den senere Grinifange Ludvig Hope med diktorisk, totalitær makt var FØRER — denne kjente lægmann i våre lokale forhold hadde i «spansken» mistet kone og 3 barn og var helt utrøstelig. Da jeg kom til sørgehuset og spurte etter emissæren som nu med Hjob alene var undkommet — så fikk jeg høre at han var rømt avgårde. Vi lette og

(Forts. s. 6)

Dødsdans i Prag

En roman om pragerrevolusjonens dager i 1945

av OLGA BARÉNYI

(Oversatt av ODD MELSOM)

XXV.

I ANTONIUSKIRKEN

I sakristiet står det et lite radicapparat på en gammel malt trekiste. Kirketjeneren sitter på en fotskammel og stiller med en stor blårod svibel. På knærne hans ligger en skive brød på et avisblad.

Gjennom den åpne dør ser man det belyste Maria-alter. Høyt over syrinen, narsissene, tulipanene og jasminten svever en hvit madonna. Ved føttene hennes står presten i Antoniuskirken, ved siden av ham støttet mot en sølv lystestake et gevær.

«Du, som lindrer all smerte», ber presten.

«Ora pro nobis», svarer kirken.

Benkene er tomme, ingen sitter, alle kneler skjønt den improviserte andakt har vart i timevis allerede. Utenfra blander knitringen fra maskingeværene seg i bønner. På Sommerberg tordner luftvernsskytset. De hellige på de smale gostiske vinduer har alle gjennomsiktige, flammerøde gevanter. Det brenner et eller annet sted.

Den tunge kirkeport er lukket. Marta Konrad kneler ved nøkkelhullet, den visne brudebukett ved siden av seg på gulvet og kikker ut med det venstre øye. Med høyre øye har hun alt sett så lenge mot venstre side av Strossmayerplass at alt begynte å flimre. Hun så plyndringen av pølsemakerbutikken, hun så hvorledes den tykke innehaversken av forretningen, en tsjekkerinne, ble prytt av gardistene, hun så hvorledes sporvognen ble vellet på hjørnet, hun så hvorledes en tysk soldat først ble avvepnet og så hengt i et tre, hun så tsjek-

kerne skyte på brannvognen som ville kjøre til det brennende hus, hun så hvorledes en kvinne fikk barnet sitt revet ut av armene, og hun så hvorledes gardistene trampet det ihjel.

Med venstre øye ser hun nu hvorledes kvinner og menn river opp brolegningen og bygger barrikader. En på hjørnet av Bielskygaten, den andre tilhøyre for kirken. Piker i bukser og høye støvler sleper flasker fra vinstuen mellom de to barrikader og folkene drikker og røker. Hun ser hvorledes en mann springer ned fra fjerde etasje i hjørnehuset, hun ser hvorledes de kaster liket opp på barrikaden og knuser det med de tunge stenfirkanter.

«Maria, du som så din sønn korsfestet», ber den gamle prest. Han er allerede hes, han har vondt i halsen av den lange bønner, men han må be videre, for noe annet kan han ikke gjøre.

«Ora pro nobis», svarer kirken påny. De bedende klammer seg til de tre ordene, som de hvisker og roper, de har intet annet tilbake enn bønner.

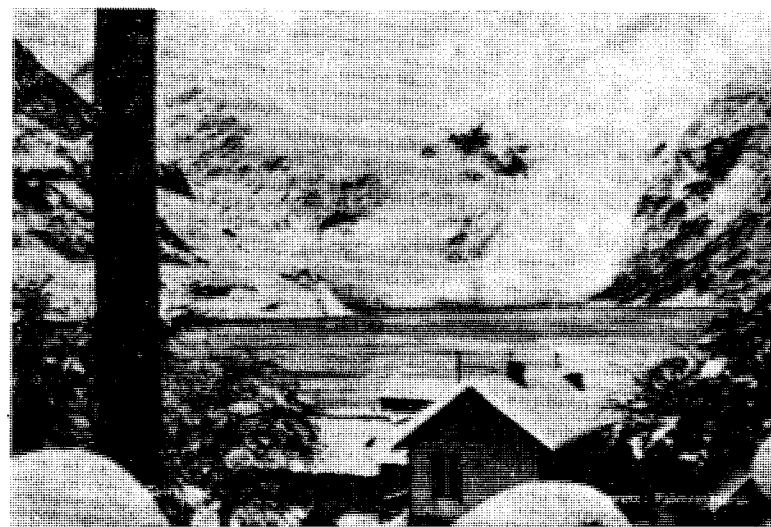
«Maria, du barmhjertige», ber den hese stemmen til oldingen.

«Oko za oko, zub za zub» — «Øye for øye og tann for tann», svarer høytaleren ute på gaten fanatisk. Fyrstens stemme har forvandlet seg til en pisk som uavbrutt driver tsjekkerne til nye mord. «Skån ingen, prager og pragerinner, ingen tysk kvinne og intet tysk barn, de tyske barbarer skånet ikke våre kvinner og barn! Tenk på Lidice og Lezaky, tenk på de tusen myr-

(Forts. side 7)

Fjordgårder

Sneskred i Geiranger

President de Gaulles Europa

OGSA NASJONALE TYSKE KREFTER KREVER SELVBESTEMMELSE FOR NASJONALSTATENE OG IKKE INTEGRASJON

President de Gaulles uttalelser på en pressekonferanse i mai har bragt gemyttene i bevegelse. Intet under, for her snakket en europeer om Europas størhet istedenfor i stilen fra 1945 å godta den egne avmakt og hengivent se hen til den store bror Amerika. En europeer har faktisk våget å begrunne Goethes, Dantes eller Voltaires størhet ikke med deres almenyldighet, men deres almenyldighet ut fra deres nasjonale størhet.

En europeer har faktisk våget å si at Europa ikke slutter ved Lübeck og Göttingen, men rekker til Ural. Og at Tyskland ikke er en Mitläufer stilt under oppsikt, men sammen med Frankrike er grunnstenen i enhver europeisk politikk.

Ja, en europeer har krevet at man selv skal innstå for sin skjebne og sin fremtid og ikke varig gjøre seg til en kasteball for fremmede krefter.

At Kennedy's Amerika på samme måte som Krustsjov og hans satellitter tar avstand fra slike toner er forståelig. De tider da Rest-Europa økonomisk, militært og politisk var avhengig av USA og derfor kunne ledes etter Washingtons vilje er forbi. De europeiske industristaters økonomiske fremgang har i de siste år med sitt tempo overgått tempoet i USA, som blant annet ble satt tilbake ved stolarbeiderstreiken. Vi har allerede hørt tydelige advarselsrop fra amerikanske økonomiske ledere om den europeiske konkurranse.

Også på det militære område har stillingen endret seg. Rustningsanstrengelsene tiltar. Men mens Washington bare ønsker fotfolk i Europa,

I motsetning til det syn tilhengerne av Fellesmarkedet har her i landet, hvor man begeistres for en fullstendig europeisk integrasjon som politisk mål, har den franske president de Gaulle gjort seg til talsmann for et «fedrelandenes Europa», som han kaller det, med vidtgående selvbestemmelsesrett og ansvar for de enkelte europeiske stater som vil slutte seg sammen i et europeisk forbund. Et fellesmarked med en slik målsetting kan naturligvis en nasjonalsinnet nordmann overveie å delta i. Men vi må riktignok ha faste garantier for at det er slik utviklingen vil bli. Noe som ikke låter sannsynlig skal en domme etter den behandling de Gaulles uttalelser har fått i den vestlige presse. At også tyske nasjonale krefter ser saken på samme måte viser etterfølgende artikkel av dr. Peter Kleist i DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG:

som i sine planer skulle være bundet av det amerikanske atom-rytteri, er Frankrike innstillet på å bryte denne avhengighet og å bygge opp en egen atomslagkraft.

Slik glir Europa med den alminnelige gjennomføring av dets selvbestemmelsesrett bort fra USA's ledelse. Det er en smertelig erfaring for amerikanerne, som hevder at Vest-Europas frihet og velstand bare er oppnådd og sikres ved de betydelige anstrengelser fra USA's skattebetaleres side. Det er imidlertid enda smerteligere for mennene i Capitol når det her i Europa gis uttrykk for tvil på deres politiske klokskap, når en de Gaulle ikke vil legge Frankrikes fremtid i fremmede, uerfarne, omenn kraftige hender, når Adenauer vender seg mot Amerikas Berlinplaner, som bare kan bety nok et skritt bakover og ikke en varig løsning.

Her spiller utviklingen av de interkontinentale raketter en avgjørende rolle. Ennu idag er USA's overvekt på middelstrekingsraketter grunnet på støttepunktene rundt omkring sovjetblokken. I løpet av fem eller ti år vil imidlertid antall og treffsikkerhet for Minuteman og Polaris være så utviklet at støttepunktene mister sin betydning og kan gjøres til objekt for en politisk handel med Sovjet.

For Resteuropa betyr imidlertid denne politikk en økning av trykket fra Sovjets side og en forevigelse av den militære avhengighet av USA.

Efter at Storbritannia har oppgitt sin egen rakettproduksjon, mister det sin rang som atomar konkurrent for USA, der som sagt for Europa har det ønske der bare å la bygge opp en konvensjonell beskyttelsesmur, et Europa som må overlate til Pentagon spørsmålet om liv og død.

På det politiske område er Washington interessert i å vinne EWG (Fellesmarkedet) som det store marked hvor på man kan fortjene midlene til å betale den kostbare atomopprustning. Forøvrig blir enhver egen kraftfull samling av de nasjonale krefter i Resteuropa, betraktet med mistro, idet den ville vanskeliggjøre manipuleringen av dette område.

«Den offentlige mening»s reaksjon i Vest-Europa på striden de Gaulle-Kennedy er forklarlig såvel ved dollarinsprøytingene i våre store aviser som ved den innekerserte underkastelse hos politikerne, som skyr et eget ansvar like sterkt som å gi sine folk en oppklaring om muligheten for og nødvendigheten av en europeisk politikk. Begge deler gir Washington et spillerum i europeiske affærer som ikke

de Gaulles motspiller Kennedy og hans svarte eminence Stevenson.

NY BELYSNING AV FORHISTORIEN TIL ANNEN VERDENSKRIG

VEKTIG VITENSKAPELIG ARBEID AV FRU VON RIBBENTROP — DEN TYSKE FORREDERKLIKKES ROLLE VED UTLØSNINGEN AV KRIGEN

Ribbentrop og frue under ambassadortiden i London

Annelies von RIBBENTROP: «Verschwörung gegen den Frieden». Studien zur Vorgeschichte des zweiten Weltkrieges. Druffel Verlag.

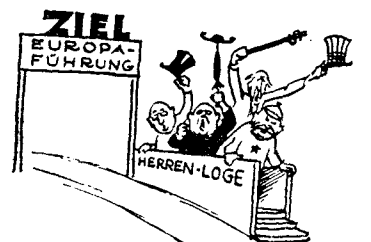
I tilslutning til utgivelsen av sin manns etterlatte erindringer og siste optegnelser har fru Annelies von Ribbentrop i årelange studier av de senere offentliggjorte dokumenter og fremstillinger om forhistorien til annen verdenskrig undersøkt og prøvet disse. Med vitenskapelig nøyaktighet har hun spesielt tatt fatt på spørsmålet om hennes mann og dermed den daværende tyske riksregjering har gjort seg skyldig i en «sammensvergelse mot freden» slik det er blitt hevdet i Nürnbergprosessen.

De omfangsrige undersøkelser som legges frem i denne bok begynner med den såkalte Hossbachprotokoll, hin «avskrift av notater etter erindringen» som siden 1946 har spilt en betydelig rolle i diskusjonen om krigsskyldspørsmålet i annen verdenskrig. Både den verdenspolitiske og den innenpolitiske situasjon i Tyskland høsten 1937 blir underkastet analyse, og selve dokumentet, dets opprinnel-

sehistorie og utsagn fra deltagere i drøftelsen blir prøvet.

Med samme omhyggelighet forfølger forfatterinnen de videre stasjoner under utviklingen i hine år — fra Hitler-Halifax-møtet i november 1937, Østerrike- og Sudetkrisen til den britisk-polske garantiavtale og dens virkninger. Både det internasjonale spill av krefter og den indre tyske opposisjons inngrep utenrikspolitisk blir viet den oppmerksomhet som tilkommer dem. Det blir lagt frem mange nye synspunkter, spesielt når det gjelder Polen-Danzig-problemet. Det har for eksempel neppe vært kjent hittil at den tyske regjering stadig

(Forts. side 7)

er meget mindre enn Sovjets i det nøytrale Finnland.

Kennedy har avstemt sitt skape svar til de Gaulle etter denne mulighet for innblanding. Chalmers Roberts ble enda tydeligere i Washingtoner Post da han skrev at USA venter på den dag da de Gaulle ikke lenger stod i spissen for staten.

(Forts. side 5)

Kappløpet om ledelsen av Europa

de Gaulles Europa

(Forts. fra s. 5)

Men amerikanerne har allerede en gang før villet trykke gjennom en «overnasjon» plan, nemlig EVG (Europeisk forsvarsfellesskap) mot Frankrikes vilje ved hjelp av hårde trusler. De hadde ikke hellet med seg. Franskmennene besvarte dette innblandingforsøk med at de radikalt bragte hele prosjektet til fall — også uten de Gaulle.

Hvis man forsøker gjennom virvaret av gjensidige påstander og beskyldninger å komme inn til kjernen i de Gaulles europaplaner, så går det fram at han hverken er mot NATO eller samarbeidet med Amerika, men at han vil avskaffe formynderskapet fra USA's side over de rest-europeiske folk. NATO ble opprettet under betingelser som vesentlig har forandret seg. Organisasjonen må altså forandre seg med dem hvis den ikke vil foreldes og stivne.

de Gaulle venter seg like lite av en «integrasjon» for den politiske styrkelse av Europa som for europeisk kultur av «integrert esperanto eller volapük». Folkenes økonomiske samarbeide er en god og nødvendig sak. Men selv ved en ren økonomisk integrasjon ville nivået for Europas industristater ingenlunde heves automatisk, men forutsetningsvis først — under tilpasning nedad — senkes. Alt ialt ville det vel senere være å vente en heving i forbruket når folkene fra Orkenøyene til Bosphorus pusset tennene sine med den samme tannpasta og de store merkevareindustrier uhemmet kunne løpe for fullt.

Dette høyere forbruk vil være en hyggelig sak, men med den politiske og militære styrkelse av Europa har det slett intet å gjøre. Det står heller iveien for den.

Derfor vil de Gaulle stille de europeiske nasjoner, hver for seg, foran sin politiske oppgave, ikke slippe dem løs fra ansvaret ved et uforbindtlig sammensurium, men samle deres selvansvarlige krefter i et forbund.

Man påstår av denne grunn at han er en mann fra igår, som hylder forældede idealer.

Men hva setter patent-europeerne av imorgen istedenfor nasjonen av idag? Tror de virkelig at en franskmann som ikke er beredt til å sette livet inn for Frankrike, vil være beredt til å dø for Benelux eller seks fremmede stater? Slike nar-

rer finnes i høyden i Tyskland.

Og dette spørsmål kommer uvergelig enhver politisk forming tilbake til.

Fra et individualistisk-liberalt standpunkt kan man vel en tid lukke øynene for denne slutning.

En student mente nylig at det dog var likegyldig for enkeltvesnet om Adenauer, eller Krustsjov eller Lumumba regjerte i Bonn. Det er synd at man ikke kan gjennomføre dette eksperiment. Da ville selv de huleste stråhoder merke på egen kropp at individuell frihet går tilgrunne hvis den ikke er lagret i folkets frihet, hvis den ikke blir forsvart av et fellesskap som et felles gode.

de Gaulle tenker på et Europa hvor Frankrike vil ha en, om ikke den ledende stilling. Han sier dette åpent. Det forekommer oss mere sympatisk enn holdningen til mange tyske representanter i internasjonale organisasjoner, som pinlig unngår å opptre som tyskere.

Den franske statssjef bygger herunder ut det atomvåpen som holder på å ta form. Man smiler ofte over det når man sammenligner Frankrikes kapasitet med den amerikanske eller den sovjetiske. Vi bør imidlertid betenke at en stat med om ikke mere enn 12 atom- eller vannstoffbomber ikke lenger kan dirigeres av sterkere maktens luner. Frankrike vil forføye over disse bomber neste år, samt over Mirage IV-bombefly for å sette dem inn.

Kennedy har gjort alt for å hindre Frankrike på denne vei. Han har også brutt Eisenhowers tilsagn om å levere franskmennene en atomubåt og nektet selv tilbehørsdeler som ikke faller inn under MacMahon-akten. Men atomklubben vil ansikt til ansikt med Moskvas stedige nektelse av enhver internasjonal kontroll stadig vokse, ikke bare i Frankrike, ikke bare i Kina, men også i andre folk som ikke vil være eller bli avhengig av fremmede makter.

Vi tyskere har ingen grunn til å strebe etter et integrert, avnasjonalisert Europa, fordi vårt hovedanliggende, gjenforeningen, da ville miste sin betydning som en nasjonal sak fra igår. Vi er heller ikke som folk i den forfatning å kunne virkelig gjøre — så å si nedenfra — vår selvhevdelse i integrasjonen.

I et «fedrelandenes Europa» kunne vi imidlertid finne tid og leilighet til å

Pastorale -

(Forts. fra side 4)

fant ham bak en høyhesje. Det var midt i slåtten. Jeg forsøkte å komme ham nær med noen ord, det var dessverre som å tale til veggen. — Bibelens trøsteord virket på emissæren som vann på et kjent bevinget vesen. Og den ammunisjon burde jo være prestens viktigste krigsutstyr ifølge Skriften og Bekjennelsen. Da randt meg ihu Henrik Ibsens skjønne hymne til Lamer's udødelige tone:

*Sølvet det er sig så edel en malm,
det visner ikke som høstens malm.
Lå den i jorden i tusinde år —
den skinner enn da, den aldrig
forgår —
sorgen er sølvet det edle malm.
livets lyst er som høstens malm.*

Da våknet mannen, syng den en gang til. Jeg så gjorde der ved hesjen.

«Nå vil jeg gå med deg prest», sa han, da jeg hadde sunget Ibsen da capo al fine. Og folk forsto ikke hva det var hendt med den før så trøsteløse bedehusentusiast, som nå talte på kirkegården på den gjenkastede grav, at sorgen er sølvet det edle edle malm — —

Han ble senere en av de store vekkelsespredikanter i dette merkelige land som heter NORGE. — Jeg fikk sanne det som er sagt allerede i oldkirken at det er lett å holde en lyrisk preken, når folk er lydhøre og samles i kirken på søndagene etter en lang triviell arbeidsuke i skog og mark, eller på sjøen med fiske. Det er i sjelesorgen, i samtale med den enkelte på tomannshånd, at presten taper eller vinner sin menighets aktelse og sympati på langt sikt. Det er om sjelesorg det dreier seg i presteyrket, og det krever sin mann fullt ut og langt over 42 timers arbeidsuke. Til hjelp i arbeidet virket ikke lite at den nedarvede respekt for presten og embedet var ikke liten i Synnylven. Særlig i annekset Geiranger. Om dette vil jeg si like ut at bedre menighet og større kirkesøkning har neppe noen prest i Norge hatt. Jeg hadde fullstappet kirke fra den første messe jeg holdt i Geiranger ottekan-

vende tilbake til oss selv. Da behøvde vi heller ikke å frykte de Gaulles krav på ledelse. Da behøvde vi ikke å vike tilbake for en nærmere sammenvoksning av de europeiske stater, ja selv en integrasjon. Det vil avhenge av oss hvor meget den tyske stemme skal gjelde i dette fellesskap.

Argentina - -

(Forts. fra side 1)

at sårene var «self-inflicted».

Ellers har provokasjonene fortsatt og er blitt behørig stemplet i DEMOCRACIA, som i kjempeoverskrifter anfører bl. a.: «Forsøk på å forvirre folket». — «Fordreielskampanje beregnet på å skape en kunstig splittelse av folket» — «Farsen fortsetter» Og ellers skriver bladet bla.:

« — — — Alt dette er en farse og folket vet det. Farsen om det forløyede demokrati, som stenger parlamenter, annullerer valg og forbyr folket å utøve sine rettigheter, en farse med «undersøkelses-kommisjoner» bestående av de antinasjonale monopolars gamle advokater, en farse med et politisk reglement, som deler argentinerne opp i «totalitærister» og «demokrater», en farse med en fordreielskampanje som man har sloppet løs fra de siste dager for å kalle frem de forskjellige sektors politiske,

avskjedsmesse der sommeren 1925.

Biskop Hognestad, som var en virkelig prelat og ingen charlatan av typen Berggrav eller Fjellbu, sa etter visitasjonen i Geiranger i tyveårene: Det var den vænaste salmesong eg heve høyrte i Bjørgvin bispedøme. — Så var det også en fest å komme derinn hver fjortende dagen nå skyssen foregikk med robåt eller motorbåt. Det siste var ikke lett å skaffe seg da det var rasjonering i lang tid på drivstoff. Og helt farefritt var det ikke å ferdes på den 3 mil lange tur til Geiranger. Jeg holdt på å sette livet til et par ganger, men det var dagligdags risk for de mange bønder som bodde på de utsatte strandegårder. De er nu fraflyttet alle sammen og et avsnitt av Norges saga er dermed forbi. Jeg må minnes en av disse bønder, Iver Rudi på Horvadrage, bare navnet er romantisk og forteller om katolsk middelalder i fjellet under gården som lå på en hylle høyt oppe og der var noen brede lag av en lys bergart. Disse lignet på de spor en ser etter ljaen (horv eller orv i dialekt) på nyslått eng. Her hadde St. Olav gått med ljaen. Iver Rudi var siste bonde på Horvadrage, for en vinterdag kom fonnen fra fjellet og feiet våningshus og uthus med fjøs og låve utfor stupet, mens familien satt i redsel under en bergufs og så alt de eiet bli sopt tilsjøss. Fant du noe att da Iver — spurte jeg da han fortalte om naturkreftenes raseri.

— Eg fann ein rokk, sa Iver — den dreiv i fjordene. —

rasemessige og religiøse pasjoner. Målet er bare et eneste: forvirring av folkeopinionen ved dannelse av kunstige former for forbitrelse og splittelse for å skjule virkeligheten av det eneste sanne skille som eksisterer idag, skillet mellom folket og reaksjonen.

Nasjonalismen (i dette tilfelle det fascistiske Tacuara) som inntar en folkelig og antiimperialistisk stilling, har intet med attentatene å gjøre. De er foretatt av provokatorer i reaksjonens tjeneste».

Andres Framini, den rettmessig valgte guvenør av Buenos Aires-provinsen, en stilling som regnes som forværelset til presidentstillingen, uttaler seg på samme måte og tilføyer at reaksjonen i regjeringen forsøker å utløse en rasekamp og en religionskrig for å bortlede oppmerksomheten fra de virkelige problemer og de katastrofale sosiale og politiske forhold.

Hvor desperate disse er for tiden illustreres av en stor skandale uten presedens i landets administrative historie, da bare politiets og troppenes inngripen hindret 500 funksjonærer i finansdepartementet i å lynsje finansministeren Carlos Alvaro Alsogaray på hans eget kontor. Personalet var gått til streik fordi det som de fleste andre offentlige funksjonærer ikke hadde fått lønn for de siste to måneder. Etter en uforskammet replikk av Alsogaray på en anmodning om å få lønnen utbetalt, splintret personalet døren til ministerens kontor og gikk løs på ham. Herunder skrek en eldre kvinne: «Alsogaray, jeg forbanner deg i alle argentinske mødres navn».

Et annet eksempel på de nåværende kritiske forhold er dagens dollarkurs på 135 pesos for en dollar, mens den i Frondizis tid stod i ca. 83, hvilket jo i og for seg var ille nok. Stigningen i leveomkostningene etter Frondizis fall for 4 måneder siden er foreløbig 40 prosent, men vil i de nærmeste uker stige ytterligere med 40 prosent forhøyelse av brennstoff, gass og transporttariffene, 50 prosent på elektrisitet, 100 til 180 prosent på porto og telefon o.s.v. Sigaretter har steget med 120 prosent.

La Plata-avisen EL PLATA meddeler at jødiske kommunister hadde skutt på en politibil etter at politiet hadde oppløst et møte. En politioffiser ble truffet av to kuler i maven.

Sannheten om Majavatn

(Forts. fra s. 1)

gere de har i et hvert fall det de trenger. Jeg synes det er urettferdig ... jeg for min del vet ikke at min mann har gjort noe galt, og jeg synes det er fryktelig å drepe folk på slikt vis — og attåt betale stor mulkt — jeg har sannelig gjennomgått nok.»

Lina Nilsen skriver blant annet 6. juli 1962: — «Jeg takker hjertelig for ditt hyggelige brev, og for de pengene dere sendte meg. Jeg kunne ikke forstå at jeg fikk penger, jeg ble så glad for det at det kan dere ikke tro, det er rart når en har lite å klare seg med — da setter en stor pris på det en får, hils bladet hjertelig takk. Dere spør hva mening jeg har om Erling Grannes. — Jeg kan vel ikke si så meget, men jeg tenker da i hvert fall i mitt indre at han kunne ha et ord med i laget, det er da min mening, men jeg tør ikke si til noen hva jeg tenker, men dere forstår det kanskje bedre enn meg, han hilser aldri på meg og ikke på noen av mine barn og ikke gjør jeg det heller. Jeg kan nesten ikke forklare den triste kvelden det hendte, for det var forferdelig, at det går an å sende noe så grusomt, og drepe folk på slikt vis, jeg kan ikke tro at de har det godt ... selv ble jeg arrestert og ble sittende nesten en måned for ingen ting, jeg har da sannelig gjennomgått nok. Og jeg takker hjertelig for at dere vil hjelpe meg hvis det lar seg gjøre.

Hjertelig hilsen

LINA.

SPØRSMÅL TIL ERLING GRANNES OG HANS SVAR.

Herr gårdbruker, kaptein Erling Grannes, Tangen, Majavatn.

Oslo 27/6 1962.

Jeg samler stoff, dokumenter og bilder til en historisk gjennomgåelse av det som utkrystalliserte seg i affæren ved Majavatn den 6/9 1942 og de tragiske begivenheter som fulgte. Ifølge Dr. Kjelstadlis bok om hjemmestyrkene, side 404 sees således navnelister på tilsammen 34, som tyskerne kunngjorde var skutt ianledning affæren. Av John Lyngs bok ser jeg Deres politiforklaring om det som skjedde på Tangen 6/9 1942. Så forekommer det meg at jeg for en tid tilbake har sett noe om Majavatnhistorien i et ukeblad. Var der et bilde av Dem og Deres hustru, eller husker jeg feil? Jeg ville være takknemlig om De ville svare på dette ene spørsmål, selv om De ikke svarer på andre. —

Forholdet er jo det at Majavatnaffæren krever en fak-

Erling Grannes

tisk, historisk sannferdig, og rettslig riktig fremstilling av hensyn til nutid og ettertid! Det som hittil er prestert i saken er bare ukeblad-historier — etter som skribentenes politiske innstilling er, og etter som folk tør fortelle og dikte for ikke å bli mistenkt for å ville forsvare «nazister», tyskere og annet som regnes for fælere enn fælest.

Mitt motto er: Hva er sannheten om Majavatn? — Hva mener folk der oppe om disse ting idag? — Jeg ser i Kjelstadli en rapport (på engelsk) hva en som gikk fra høyonna for å slepe britiske våpen over alle fjell — hva han og hans kamerater mente. Det var ikke smigrende for de herrer som satte dette tiltaket iscene. De folk traff vel De i England?

Ett av hovedspørsmålene er: Ved HVIS medvirkning fikk tyskerne tak i og skjøt de ca. 34? Var det ved Rinnaubandens hjelp — eller var det Helgeland politikammer? — Hvorfor ble det ikke reist sak mot dem som i Majavatnaffæren virkelig bistod tyskerne? Var det fordi politifolkene og andre hjelpere ikke var medlemmer av NS?

Hvorfor ble gårdbruker Rødvik Nilsen på Majavatn likvidert 3. august 1943? Han ble jo satt til å se til Deres gård etter at De var dratt til England. Hadde han gjort noen skade på gården? Var det ikke bra at den ble passet på i eierens fravær? Jeg vet endel om likvideringen, men ikke alt.

Det kan ikke være riktig vel at De står bak?

De visste jo at det var en god nabo og en bra kar, så jeg går ut fra ovenstående er et løst rykte, som De vil avsanne overfor undertegnede innen ikke allfor lenge. Om det kunne passe Dem innen 1. august 1962. — Jeg vil gjerne samarbeide med Dem for å få mest mulig sannhet om Majavatnaffæren frem. Man kan bli rammet for

Dødsdans - -

(Forts. fra side 4)

dede patrioter under Heydrich-aden! Den som ikke kjemper med blir bekjempet! Den som skåner blir ikke skånet! Den som har medlidenhet fortjener ingen medlidenhet! Bygg barrikader, pragere og pragerinner! De tyske leitropper, den i hele verden forhatte Wehrmacht må lide sitt største nederlag i Prag! Øye for øye og tann for tann!».

Straks efter lyder påny den skrallende tsjekkiske marsj. Prager revolusjonens regissører visste nøyaktig hvorfor de fire dage og fire netter i trekk bare lot denne ene marsj spille i kringkastingen. Denne marsj var en sag som uavbrutt bearbejdet nervene. Den boret seg stadig dypere ned i de blodberuste hjerner og trengte ut enhver fornuftig tanke.

Det lille radioapparatet i sakristiet svarer på det den ubarmhjertige 'hetser' i Prager kringkastingen sier. Kirketjeneren tygger på brødet sitt, han er egentlig ikke sulten, men noe må man gjøre og det finnes ikke noe annet å gjøre for ham.

«Pragere og pragerinner!» roper taleren i Prag II-senderen. «Ro og fornuft! Bygg ingen barrikader! Restene av den tyske

ærekrenkelse hvis man skriver noe om folk som man ikke har forelagt vedkommende på forhånd, slik at vedk. kan korrigere det som måtte være galt. Jeg har flere dokumenter, blandt annet den interessante rapport fra Politimesteren i Helgeland til Politipresidenten i Trondheim den 17. september 1942. Den er en bombe. — Jeg vet at «VI MENN» skal bringe noe fra Majavatn. —

Jeg ville sette megen pris på å få høre fra Dem herr Grannes! Tenk om De hadde noen fotografier der oppe fra å låne meg for en kort stund?

Deres ærbødige

ALEXANDER LANGE.

HERR GRANNES SVARER:

*Mrs. Saffirer A. Lange
Oslo.*

Jeg erkjenner hermed mottagelsen av Deres skriv av 27/6-62. Etter grundig gjennomlesning og vurdering av dens mange spørsmål og funderinger, finner jeg at jeg overhode ikke vil besvare disse, fordi det ikke ville tjene noen god hensikt.

*Majavatn 4/7-62
Erling Grannes*

Ny belysning - -

Forts. fra side 5

påny foretok alvorlige skritt for sommeren 1939 iallfall å oppnå en utsettelse av Danzigkonflikten og at riksutenriksminister von Ribbentrop ennå om eftermiddagen 31. august 1939 ville forhandle med den polske ambassadør, men at dette ikke var mulig fordi Lipski ikke hadde fullmakter fra sin regjering.

På den forventning at Hitler ville bli styrtet ved utbruddet av konflikten grunnet seg, som påvist sær-

~~~~~
Wehrmacht tenker ikke på å overfalle byen vår! La brannvernet få kjøre til brannstedene! Det er en forbrytelse å skyte på vergeløse brannfolk som vil redde hussene våre! Skyt ikke på ambulansvognene til Røde Kors, de bringer hjelp til dem som er blitt såret under denne meningsløse kamp!»

«Ingen Røde Kors-vogn må få passere», overdøver høytaleren utenfor ham. «I vognene skjuler SS seg! Pragere og pragerinner, uskadeliggjør besetningen på Røde Kors-vognene og bruk vognene til å bygge barrikader!» «Vishetens dronning — ora pro nobis!»

«Pragere og Pragerinner, fornuft og ro!»

«Hevn for Lidice, pragere og pragerinner!»

«Du kjærlighetsfulle venn av barna — —»

«Den tyske yngel fortjener ingen skånsel!»

«Pragere og Pragerinner, skån iallfall de uskyldige barn!»

Plutselig blir denne forferdelige symfoni overdøvet av larmen på Strossmayerplass. Folk løper skrikende som maur frem og tilbake — i løpet av noen minutter er plassen tom.

«De kommer! De kommer!» roper Marta Konrad hulkende.

Ned gjennom Belcredigaten kryper stridsvogner. Den første bærer et hvitt flagg. Oppe på stridsvognen står en mann i tsjekkisk offisersuniform.

(Fortsettes)

lig i sluttkapitlet av verket, med den største sannsynlighet den britiske premierminister Chamberlains politikk. Han fryktet ingen verdenskrig, men regnet med en gjenopprettelse av status quo fra Versaille gjennom en tysk omveltning i forbindelse med den engelske krigserklæring.

Forfatterinnen er meget tilbakeholdende med egne dommer, hun lar dokumentene og sitatene tale og kaster nettopp derfor et levende og skarpt lys over hendelseer og begivenheter som er blitt fremstillet så forvrengt. Verket er derfor — skjønt det naturligvis ligger forståelige personlige motiver bak fru Ribbentrops forskerarbeid — blitt et viktig vitenskapelig bidrag til oppklaringen av begivenhetene omkring krigsutbruddet.

Med forlagets samtykke gjengir vi det avsluttende kapitel i boken, som gir et nytt bilde av den rolle den tyske forrederklikk spillet når det gjaldt Englands beslutning om å fremkalle krigen:

Den britiske lordseglbevarer Halifax hadde 19. november 1937 på vegne av sin regjering uttrykkelig erkjent berettigelsen av de fire tyske revisjonskrav: den fredelige løsning av det østerrikske, det sudettske samt av Danzig- og korridorsspørsmålene, hvor det dreiet seg om tilbakeføring til riket av rent tyske områder. Programmet om «alle tyskeres forening i riket» var helt siden 1920 åpent blitt fremmet av Hitler. Halifax lot seg underrette om dette revisjonsprogram og forsikret Hitler til og med om engelsk bifall. Som ambassadør i London bedømte Ribbentrop dette, i motsetning til utenriksministeriet i Berlin, slik at England hermed bare tok sikte på å «vinne tid», fordi det ennå ikke var ferdig med sine politiske og militære allianser.

I sine «slutninger» av 2. januar 1936 rapporterte Ribbentrop personlig til Hitler at etter hans overbevisning innrettet England seg på å isolere Tyskland, d.v.s. på å trekke rikets forbundsfeller over i den britiske allianse. Deretter, når den britiske forbundskonstellasjonen var sterkere enn den tyske, kom England til å kjempe! Chamberlain lot det av den grunn i virkeligheten ikke komme til noen konflikt med Italia, idet han sparte alle britiske krefter for i et beleilig øyeblikk å kunne sette dem inn mot Tyskland.

Utsikten til en amerikansk allianse, som bød seg gjennom Roosevelts voksende interesse i Europa, syntes til å begynne med ikke så tillokkende for Chamberlain. Han trodde ikke på mulighetene av «å kunne

Forts. side 8

Ny belysning - -

Forts. fra side 7

trekke Amerika inn i våre kalkyler» og mente det «alltid var best og sikrest ikke å vente noe annet enn ord av amerikanerne». I motsetning til Eden og Churchill ville Chamberlain unngå å drive sitt land inn i fullstendig avhengighet av denne altfor mektige forbundsfelle.

Da den tyske alliansekonstellasjonen i Europa da fremdeles var jevnbyrdig med den engelske lot Chamberlain tilslutningen av Østerrike skje praktisk talt uten protester og førte til og med sommeren 1938 forhandlingene om en fredelig innlemmelse av Sudetland på en for Tyskland positiv måte. Premierministeren fant på dette tidspunkt ennå «ingen rimelig utsikt» til innen «et rimelig tidsrum» å tvinge Tyskland «i kne».

Mellom mai og august 1933 hadde visselig tyske opposisjonelle søkt seg til London for å sondere terrenget for en omveltning i Tyskland. Chamberlain tok til å begynne med ikke disse tyske «jakobiter» særlig alvorlig. Et virkelig nytt syn på dette åpnet seg for den britiske premierminister første gang natten til 7. september 1938, da den akkrediterte tyske charge d'affaires i London gjennom bakdøren trådte inn i Downing Street 10 og overleverte et «budskap» fra statssekretær von Weissäcker under henvisning til opposisjonelle tyske militære. Først nå våget den britiske regjering å regne med at en innflydelsesrik krets av sammensvorne ville skaffe Hitler og hans regime av veien hvis London gav den ønskede understøttelse.

Dermed hadde i hemmelighet en ny mektig forbundsfelle sluttet seg til den britiske leir, som — det var iallfall Chamberlain overbevist om — en dag skulle beseire Tyskland innenfra. Den britiske premierminister så nå endelig «den rimelige utsikten til å tvinge Riket i kne innen et rimelig tidsrum». Pakten med den hemmelige tyske opposisjonen styrket på en avgjørende måte det britiske alliansesystemet og svekket den tyske forbundskonstellasjonen i en utstrekning som knapt kan overskues. Dermed var, usynlig for riksregjeringen, en situasjon inntrådt som Ribbentrop 2. januar 1938 hadde advart mot, nemlig at England etter hans overbevisning «alltid kom til å slåss» når det stod sterkere med sine allierte enn Tyskland med sine venner.

Mens Chamberlain helt til Weissäckers «budskap» for nedkjempingen av Tyskland måtte regne med en europeisk krig, som til tross for — og som følge av — amerikansk hjelp ville svekke England betydelig, men på avgjørende måte styrke USA, trodde han fra høsten 1938 at det gjennom understøttelsen og løftene fra de tyske sammensvorne ikke skulle bli noen langvarig «total» krig

i Europa, og dermed heller ikke noen svekkelse av England. Den britiske regjering var nå overbevist om at krigsutbruddet ville gi den en billig seir over Tyskland.

Det er utvilsomt et eminent personlig spørsmål hvorledes hver enkelt stiller seg til den hemmelige tyske opposisjon, om man tilhørte den, om man senere forsvarte den eller står uforstående overfor den. Men ingen kan unnlate, og fremfor alt ikke historieforskeren, å klargjøre følgene av de inngrep som skjedde bak regjeringens rygg.

Først etter løftet fra de tyske konspiratører så Chamberlain en mulighet til å tilkjempe seg seiren over Riket uten å være nødt til å vente på den amerikanske inn gripen. Han trodde at Versailles status quo på denne måte skulle bli gjenopprettet i Europa og at derefter det usvekkede imperium med sin politiske kontroll over Kontinentet igjen skulle kunne spille en verdensrolle jevnbyrdig med USA.

I denne konsepsjon blir den britiske regjering holdning likeoverfor Polen forståelig, den frykt den helt inn i de siste augustdager 1939 la for dagen for at det likevel skulle kunne komme til en tysk-polsk overenskomst, likesom senere dens totale likegyldighet med hensyn til den skjebne den utleverte Polen til — tydelig erkjennbar etter Ribbentrop-Molotov-pakten. For de britiske ledere var det «en fryktelig tanke at polsk forhandlingsvilje skulle kunne redde det nasjonalsosialistiske regime» (Henderson til Halifax 31. august, gjengitt hos Freund III, side 376).

Chamberlain synes å ha håpet på — likesom Pitt den yngre gjennom Talleyrands forrederi mot Napoleon — å gå inn i historien som en av de store engelskmenn, som nådde store resultater med liten innsats. Dagens engelske kritikk finner det først og fremst pinlig når det gjelder Chamberlains politiske gjerning, at deres premierministers kalkyler ikke stemte. For som følge av det måtte imperiet føre en ikke påregnet krig på liv og død.

Idag står England i skyggen av de to verdensmakter i vest og øst. Den såkalte tredje makt kommer neppe til å kunne opprettes igjen av folkene på vårt kontinent innen overskuelig tid. Hitler ville skape en verdenslikevekt gjennom Europas sammenslutning med det daværende «Greater Britain». Roosevelt mente imidlertid at han måtte forhindre en slik utvikling. En forståelse mellom England og Tyskland innebar den største hindring for den amerikanske president, som strevet etter «USA-enverden» og anså denne oppnåelig. Dette er forklaringen på Hitlers meget realistiske grunner for sine konsekvente anstrengelser for å opp-

USA's TYVERI AV PRIVAT-EIENDOM.

Som bekjent beslagla USA under krigen tysk privateiendom i USA, og ikke nok med det, en la også beslag på eiendom tilhørende norske NS-folk — blant annet Hamsun — idet disse vel da ble betraktet som «krigførende makter». Det har både fra norsk og fra tysk side vært gjort forsøk på å få disse privateiendommer tilbakelevert til eierne, men uten resultat. USA sitter på tyvegodsset og avslø så sent som under den tyske minister Schröders besøk i USA for noen tid siden påny å endre sin innstilling. Det kan i denne forbindelse ha sin interesse å notere at den meget baktalte sørafrikanske regjering nå har vedtatt å frigi de tyske verdier som ble beslaglagt under krigen.

10.000 TYSKERE I FREMMEDLEGIONEN.

Av de ca. 20.000 soldater i den franske fremmedlegion er 50-60 pst. tyskere, meddelte den tyske statssekretær i utenriksdepartementet Lahr, på et møte i bundestag. Det var ikke mulig å gi helt konsise oppgaver, sa han, fordi den franske regjering nektet å gi opplysninger.

nå en forståelse mellom de to land. I et forbund med England så han ikke bare Tysklands stilling som stormakt trygget, men også opprettholdelsen av det britiske imperiet sikret og dermed Europas stilling som tredje makt. I denne konsepsjon så han ikke på Polen som motstanden, men som en naturlig forbundsfelle mot Sovjetsamveldet, som han ikke regnet med til Europa og mot hvem han rettet alle sine offensiv-tanker.

Ribbentrop skrev i sitt tilbakeblikk i Nürnberg:

«Adolf Hitler var helt til slutt overbevist om at den store tragedien i denne krig var at i konflikten mellom to verdner — mellom Øst- og Vesterlandet — falt Vesterlandet det folk i ryggen, som kjempet denne kamp for Europa og for hele kulturverdnen».

Fordi den engelske ledelse ikke var rede til å gå sammen med et sterkt Tyskland i en europeisk blokk mot Roosevelts verdensføringskrav og mot den østlige bolsjevisme, og fordi den regnet med falske forhåpninger, forbandt den seg tilslutt med USA for å ødelegge det tyske rike. Bare derigjennom ble det dengang ikke til full styrke utviklede Sovjetsamvelde til hin makt mot hvem idag den sam-

GALSKAPEN MED UTVIKLINGSHJELPEN.

Det amerikanske ukeblad «US News & World Report» meddeler i sitt nummer 18 for 1962: «I Amerikas hjelpeplan er i år ført opp en post på 3 millioner dollars som skal anvendes til ombygging av et amerikansk marine-skip til «flaggskip» for keiser Haile Selassie av Etiopia. Denne utgift fremkalte livlig kritikk i komiteen for utenlandske anliggender, hvor keiserens nye skib ble karakterisert som «yacht». Det ble pekt på slike luksusinnretninger som klimaanlegg, marmorkledte luksusbad og «gylne» tapeter til en verdi av 121 dollars. Det ble også henvist til at Etiopia ikke forføyret over sjøfolk som var istand til å føre skibet og at USA hadde besørget norske sjøfolk til denne tjeneste. Regjeringens talsmann bemerket hertil at det var billigere å ominnrede skibet enn å stille penger til disposisjon for Etiopia for selv å kjøpe et skib». Og det skal de få oss til å tro. Lenge leve galskapen!

lede vestlige verdens forsvar er rettet.

Chamberlains Tysklandspolitikk brøt sammen i mai 1940 med begynnelsen av vestfelttoget: Inntil da hadde han i tillit til de tyske sammensvorne trodd på å kunne spare sitt land for en storkrigs tragedie. Bare til et — som det forekom ham — nesten risikofritt landforetagende i Norge gav han sin tilslutning. Da det var misslykket og den hårde kamp i Vest-Europa stod for døren, måtte han overgi ledelsen av The Empire til Churchill, som underordnet seg Roosevelt. Nå måtte England gjennomkjempes den totale krig med hjelp av USA. Men nettopp det var det Neville Chamberlain hadde villet undgå.

Også den tidligere høykommissær i Danzig kan ikke lukke øynene for den tragiske erkjennelse, at Europa er blitt avmektig. Han slutter sine memoarer med å slå fast at

«man under kampens år og ut over kampen ikke har begrepet at først bak episoden med nasjonalsosialismen satte den egentlige avgjørelse inn» (Burckhardt s. 353).

Iallfall er med Tysklands nederlag «Vestens bolverk mot det bolsjevikiske østen» — lord Halifax til Hitler 19. november 1937 — blitt ødelagt. Om den engelske krigserklæring av 3. september 1939 skrev Ribbentrop i Nürnberg:

«At den tysk-engelske krig brøt ut på grunn av Danzigkorridorproblemet er Europas tragedie. Jeg er sikker på at

«RASEHETS» I ENGLAND.

I en aluminiumsfabrikk i Banbury i England har arbeiderne i en hemmelig avstemning vedtatt ikke å godta farvede arbeidere i fabrikk.

KOCH I NYTT FENGSEL.

Efter hva DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG meddeler, er Erich Koch overført til et nytt fengsel utenfor Warzawa. Koch, som under krigen var sjef for den tyske sivilforvaltning i Bialystok, ble 9. mars 1959 dømt til døden av den polske høyesterett. Koch er dødssyk og ble båret inn i rettssalen på en bære. En regner i Warzawa at dødsdommen over den nå 66 år gamle Koch ikke vil bli fullbyrdet.

ARISK UTSEENDE.

Skraphandler Hartmann, Dachau advarer i «Amper-Bote» mot ondartede konkurrenter som samler inn gamle ting i hans navn uten å betale. Hartmann sier til sine kunder: «Mine folk — har et arisk utseende».

Adolf Hitler har bedømt at en løsning av dette spørsmål i tysk retning til slutt også lå i engelsk interesse. Han fryktet stadig for at det oppvåkne Østen en dag ville utfolde en veldig makt. Han strebet etter en klargjøring av de tysk-polske forhold også for å skaffe seg bedre forsvarsposisjoner».

Boken kan bestilles gjennom

FOLK OG LANDS
BOKTJENESTE

og koster innbundet kr. 50,—.
Den er rikt illustrert og er på 540 sider.

TRAKTORVANT

40 år ønsker arbeide. Bill. mrk. «SS-mann» i eksp.

FOLK OG LAND

Kjerschevægt 5, Oslo
Telefon 31 76 96
Boks 3214

Abonnementpris:

Kr. 30,- pr. år, kr. 15,- pr. halvår i Skandinavia. Utenlandet forøvrig kr. 35,- pr. år, kr. 17,50 pr. halvår i høytralt omslag kr. 40,- pr. år, kr. 20,- pr. halvår

Løssalg 70 øre

Annonsepris

32 øre pr. millimeter

over 10 spalte

Bank postgiro nr. 18486

Staber 3/1 Folk og Land